

«КОРЕЙСЬКА КУЛЬТУРНА ХВИЛЯ» ТА УКРАЇНА

*Ірина Пост,
м. Львів*

Навчальний предмет: курс за вибором учнів «Республіка Корея: історія дива на річці Хан»

Клас: 10 клас

Очікувані результати пізнавальної діяльності учнів:

Діяльність учнів на уроці спрямована на розвиток критичного та системного мислення, внаслідок чого вони зможуть:

Знати:

- ключові етапи розвитку сучасної культури Південної Кореї — кінематограф, музика, мода, гастрономія, технології;
- що таке К-поп, К-дорами та Халлю-хвиля (Korean wave) — і чому вони стали глобальними явищами.
- як держава може використовувати мистецтво, музику, фільми як інструменти культурної пропаганди.
- приклади сучасної української культури, які вже формують національний імідж (музика, кіно, традиції).
- техніки медіа-пропаганди та маніпуляції в культурному просторі (на прикладах Кореї, України та світу).

Розуміти:

- значення понять «халлю», «кей-поп», «кей-драма», «софт-пауер» (м'яка сила) в контексті культурної дипломатії;
- роль культури як інструмента формування міжнародного іміджу країни;
- особливості сприйняття та адаптації іноземної культури в українському суспільстві.

Уміти:

- аналізувати матеріали ЗМІ, соціальних мереж, відеоконтенту як джерело культурної інформації;
- формулювати власне ставлення до феномену корейської хвилі та її впливу на українську молодь;

- розпізнавати маніпуляції у медіа-просторі, пов'язані з культурною пропагандою.
- усвідомлювати важливість міжкультурного діалогу та культурного різноманіття;
- оцінювати значення корейського досвіду культурної глобалізації для збереження та популяризації української культури у світі;
- розуміти роль культури у зміцненні національної ідентичності та культурної безпеки України.

Час: 45 хвилин

Задум уроку.

Після Корейської війни 1950–1953 рр. Корея постала перед викликом не лише матеріального та економічного, а й культурного відновлення. Розділена на дві держави, країна пережила глибоку духовну й ідентифікаційну кризу. Руйнування культурної спадщини, ідеологічне протистояння, зовнішній вплив та внутрішня дезорієнтація мали б загальмувати розвиток культури. Проте, вже з 1990-х років світ спостерігав стрімке зростання культурного авторитету Південної Кореї, що отримав назву **«корейська хвиля» (Hallyu)**. К-рор, кінематограф, мода, гастрономія й ІТ-сфера стали символами нової Кореї, що здобула глобальне визнання через **м'яку силу культури**.

Сьогодні цей досвід є особливо цінним для України, яка не лише бореться за територіальну цілісність, а й за збереження своєї культурної ідентичності. Українське суспільство має усвідомити, що **відбудова — це не лише відновлення будівель, а й формування нового культурного образу держави**. І тут надзвичайно важливо розуміти сильні й слабкі сторони корейського культурного прориву.

Внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки:

1. Географія (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. освіти / Г. Д. Довгань, О. Г. Стадник. – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 240 с., іл. URL: <https://shkola.in.ua/1638-heohrafiia-10-klas-dovhan-2018-stand.html>
2. Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. освіти / О. О. Гісем, О. О. Мартинюк. — Харків : Вид-во «Ранок», 2018. — 192 с., іл. URL: https://svarog.cx/product/gromadyanska-osvita-integrovanij-kurs-riven-standartu-10-klas-gisem-o-o/#google_vignette

3. Основи медіаграмотності: Навчально-методичний посібник для вчителя 8 (9) клас. Плани-конспекти уроків / За ред. В.Ф. Іванова, О.В. Волошенюк, О.П. Мокрогуза. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. С. 61-73. URL: <https://www.aup.com.ua/book-review/book035/>

4. Англійська мова. 6-й рік навчання [рівень стандарту] : підручник для 10 кл. закладів загал. серед. освіти ; English. Year 6 [standard level] : a textbook for the 10th form of secondary schools / М.О. Кучма, І.П. Задорожна. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2018. — 192 с. : іл. URL: <https://shkola.in.ua/1619-anhliiska-mova-10-klas-kuchma-2018.html>

Організація учнівської діяльності :

Перед проведенням уроку учні отримують випереджальне завдання: 1) Повторити матеріал попередніх уроків з теми з посібника «Республіка Корея: історія дива на річці Хан». Тема 6. Республіка Корея та Україна в глобалізованому світі., 2) Опрацювати статтю від News Room «Disinformation in the Arts: Critical Analysis and Observations»

Організація учнівської діяльності здійснюється за трьома сюжетами, що вивчаються.

Завдання першого етапу - порівняти елементи корейської та української культур, зосередившись на їх впливі в медіапросторі, формах вираження та ролі держави. Учні діляться на 4 групи, кожна група буде досліджувати різні аспекти культури (музика, серіали/фільми, т.д.). Для кожної команди будуть надані теми та критерії за якими мають дослідити та оформити свою роботу. Використовують інтернет-ресурси (YouTube, IMDb, статті, штучний інтелект, презентаційні інструменти т.д.). У кінці кожна група коротко презентує результати (3–4 хвилини).

Другий етап уроку передбачає попередню підготовчу роботу. Учні перед уроком отримали випереджальне завдання в якому вони мали опрацювати статтю від News Room «Disinformation in the Arts: Critical Analysis and Observations» в якій розповідається про те, як використовую пропаганду в мистецтві. На базі цієї статті будуть створенні дебати. Вчитель ділить клас на дві частини, де утворюються дві команди «ЗА» (яка має просувати ідею використання пропаганди в культурі) та «ПРОТИ» (заперечувати використання пропаганди в культурі і надання культурі

самостійного розвитку без втручання держави). Кожна група має час для підготовки власних аргументів для підсилення своєї позиції.

Третій етап передбачає дискусію на теми: «Чи потрібна Україні “модна” культурна хвиля, щоб зацікавити світ? Яка вона могла б бути?» та «Де межа між культурною промоцією і маніпуляцією?»

На етапі узагальнення учням пропонується назвати 2 речі, які його вразили або змусили задуматись (про медіа, музику, пропаганду).

Оцінювання:

Після завершення Сюжету 1 оцінки кожній групі виставляються за наступними критеріями:

Достовірність інформації	Апеляція до джерел, під час аргументування власної думки	Об'єктивність подання інформації	Доцільність використаних джерел до теми.
2 б. – Вся інформація достовірна, не викликає сумнівів 1 б. – частини інформації сумнівна.	3 б. – наведених фактів не менше 3. 1 бал – наведених фактів	Від 1 до 3 балів.	Від 1 до 3

Після звершення Сюжету 1 вчитель усно оцінює роботу учнів пояснюючи критерії за зразком:

Чи приймав учасник участь в обговоренні	Чи вносив учасник раціональні пропозиції	Чи приймав участь учасник в обговоренні, відповідаючи на питання?	Оцінка
Від 0 до 3	Від 0 до 3	Від 0 до 3	Від 0 до 12

Після 3 етапу оцінювання не передбачається.

Змістові наголоси.

Мета й завдання уроку зумовлюють необхідність розстановки **змістових акцентів**, що спрямовують пізнавальну діяльність учнів у міждисциплінарному контексті. Вони охоплюють такі основні напрямки: Громадянський наголос -

усвідомлення взаємин між людиною і державою в контексті культурної політики.

Формування уявлення про роль громадянина у збереженні та популяризації культури.

Націє творчий наголос - порівняння із процесом формування української культурної ідентичності в умовах війни, глобалізації та цифрової доби. Усвідомлення ролі мови, мистецтва, історичної пам'яті в утвердженні нації.

Проблеми, що розв'язуються під час уроку:

Протягом уроку учні досліджують питання, пов'язані з економічним, культурним і політичним розвитком суспільства в контексті історії Південної Кореї та України. Робота здійснюється через аналіз історичних фактів, сучасних прикладів культурної експансії та ролі держави в цих процесах.

1. Чи може культура бути силою, що формує націю?
2. Як держава може (і чи повинна) впливати на розвиток культури?
3. Культура чи пропаганда: де межа?
4. Чи має сучасна молодь відповідальність за збереження та розвиток культури?

Ресурси:

1. Джерела посібника «Республіка Корея: Історія дива на річці Хан». Тема 4. Економічне диво за одне покоління.

СЦЕНАРІЙ УРОКУ

Сюжет 1. "Порівняння культур" Проєкт.(20 хв.)

Поділяємо клас на чотири групи, кожна з яких отримує свою назву, тему, завдання та рекомендовані інструменти для порівняння культур.

Група	Тема	Завдання	Рекомендовані інструменти
1. Музика	К-поп vs український реп або етномузика	- Прослухати кілька пісень К-поп та українських виконавців (Kalush, ONUKA, Go_A, Skofka тощо). - Звернути увагу на стиль, меседж, візуальність кліпів,	YouTube, Canva

Група	Тема	Завдання	Рекомендовані інструменти
		<p>популярність.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зробити коротке порівняння у вигляді постеру або презентації. 	
<p>2. Серіали/фільми</p>	<p>К-дорами vs українські серіали/кіно</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Обрати 1 популярну дораму та 1 український серіал або фільм. - Порівняти теми, жанри, акторську гру, поширення у світі. - Написати короткий спільний опис у Google Docs. 	<p>IMDb, Google Docs</p>
<p>3. Держава і культура</p>	<p>Як уряд підтримує культуру (Корея та Україна)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Знайти інформацію про державні програми підтримки культури. - З'ясувати, як Корея просуває К-рор та дорами за кордон. - Чи є аналогічні ініціативи в Україні? - Створити документ з порівняльною таблицею. 	<p>Статті, ChatGPT</p>
<p>4. Імідж країни</p>	<p>Як культура формує імідж держави у світі</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Обговорити, як культура (музика, кіно, традиції) впливає на те, як країну сприймають іноземці. - Навести приклади: Корея — через К-рор; Україна — через музику, Eurovision, війну. - Оформити у презентацію. 	<p>Google Slides або PowerPoint</p>

Сюжет 2. Дебати(10 хв.)

Учні попередньо опрацювали статтю *News Room – "Disinformation in the Arts: Critical Analysis and Observations"*, у якій йдеться про використання мистецтва як інструменту пропаганди в різні історичні періоди та в різних політичних контекстах.

1. Учні діляться на дві команди:

○ **Команда «ЗА»** – аргументує, що пропаганда може бути виправданою і корисною у мистецтві (наприклад, для підняття патріотизму, мобілізації суспільства, формування національної єдності).

○ **Команда «ПРОТИ»** – доводить, що мистецтво має бути вільним і не повинно служити державній ідеології або маніпуляціям.

2. **Підготовка аргументів:**

Кожна команда отримує **бланк для підготовки**, у якому вони записують:

○ Основні тези (3–4)

○ Приклади з історії, культури або сучасності

Позиція команди: ЗА / ПРОТИ

Теза 1:

Приклад / доказ:

Теза 2:

Приклад / доказ:

Теза 3:

Приклад / доказ:

Контраргументи опонентів:

Наші відповіді на них:

○ Можливі контраргументи опонентів і відповіді на них

Бланк для підготовки

Позиція команди: ПРОТИ

Теза 1:	Пропаганда обмежує свободу художника і його самовираження.
Приклад / доказ:	За радянських часів художники не могли вільно творити, якщо їх мистецтво не відповідало «лінії партії».
Теза 2:	Пропагандистське мистецтво може бути інструментом маніпуляції.
Приклад / доказ:	У нацистській Німеччині використовували кіно для демонізації певних груп.
Теза 3:	Справжнє мистецтво повинно розвиватися автономно — як простір діалогу, а не впливу.
Приклад / доказ:	Твори сучасних незалежних українських митців отримують визнання саме завдяки щирості та індивідуальності.
Контраргументи опонентів:	Пропаганда підтримує націю у важкі часи.
Наші відповіді на них:	Це має робити не мистецтво, а освіта, журналістика та політика.

Зразок заповненого бланку

Проведення дебатів:

Команди по черзі презентують свої аргументи (до 3 хв кожна).

Сесія «запитання–відповіді»: учні з протилежної команди ставлять уточнюючі або критичні запитання.

Короткі виступи з узагальненням позиції (1 хв на команду)

Після завершення дебатів – коротке обговорення:

Чи змінилася ваша думка під впливом дебатів?

Що стало для вас відкриттям?

Чому важливо вміти аналізувати інформацію в мистецтві критично?

Сюжет 3. Дискусія (10 хв)

1. Які медіа (серіали, кліпи, Instagram, TikTok) впливають на ваше сприйняття Кореї або України?

Який образ ці країни формують?

Чи цей образ реалістичний?

Хто його створює — автор, держава, фанати?

2. Чи потрібна Україні “модна” культурна хвиля, щоб зацікавити світ? Яка вона могла б бути?

Чи потрібно Україні мати “свій К-поп”?

Що вже є в нашій культурі унікального?

Як це можна подати світові цікаво?

3. Де межа між культурною промоцією і маніпуляцією?

Як відрізнити щирі культурні кампанії від пропаганди?

Чи можна через мистецтво нав'язувати ідеї?

4. Чи повинна держава втручатися в медіа, щоб просувати культуру?

Чи має вона фінансувати кліпи, серіали, фільми?

Чи це вже втручання в свободу мистецтва?

Узагальнення (5 хв.)

Чи вважаєте ви, що культура може бути справжнім інструментом для відновлення національної ідентичності та зміцнення країни, чи існує ризик маніпуляцій через культурну пропаганду?

Аспект	К-рор (Південна Корея)	Українська сучасна музика
Музичний стиль	Посднує поп, хіп-хоп, EDM	Реп, етно, електроніка
Меседж	Позитив, любов, мрії, дружба	Національна ідентичність, історія, традиції
Візуальність	Яскраві кліпи, костюми, синхронна хореографія	Етнічні елементи, вишивка, фольклорна символіка
Популярність	Глобальний вплив (YouTube, концерти, фан-клуби)	Активне просування через Eurovision, TikTok, соцмережі
Мова виконання	Корейська, англійська, іноді японська або китайська	Українська, іноді англійська або змішана
Цільова аудиторія	Підлітки та молодь у всьому світі	Українські слухачі, а також діаспора і міжнародна спільнота